

Rnd Sem (Art

3 (Sem-2) ENG

2014

ENGLISH

(General)

Full Marks: 40

Time : 2 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. 20 L

[English (Major) students shall answer Question Nos. 1, 2, 3 and 6, while other students shall answer Question Nos. 1 to 5]

1. Write the substance of *Dawn at Puri* by Jayanta Mahapatra.

10

Or

Critically examine Soyinka's treatment of racism in Telephone Conversation.

Or

Attempt a critical appreciation of Margaret Atwood's This is a Photograph of Me.

14A-83*/1545

1.11

(2)

2. Give, after Seamus Heaney, a brief description of the young girl's punishment. 10

Or

Give a description of the solitary reaper's song. How does it affect the poet?

Or

Critically assess Blake's treatment of the idea of innocence in The Lamb.

3. Answer any *two* of the following : $5 \times 2 = 10$

- (a) Write a short note on Langston Hughes.
- (b) What do "white-clad widowed women..." signify in the poem, Dawn at Puri?
- (c) How does Blake describe the lamb?
- (d) Give a short description of the Speaker of the poem, Telephone Conversation.
- **4.** Answer the following as directed (any *five*) : 1×5=5
 - (a) Edmund Hillary and Tenzing Norgay were — first to conquer Everest in — year 1953.

(Fill with appropriate determiners)

14A-83*/1545

The states of the

(Continued)

(b) It was —— event that surprised —— scientific world.

(Fill with appropriate determiners)

- (c) Everything has gone wrong today, ——?(Add a tag question)
- (d) You are coming to school, ——? (Add a tag question)
- (e) We can gain nothing without labour. (Change into active voice)
- (f) You are requested to keep the book on the table.

(Change into active voice)

- (g) He will not hurt you. (Change into passive voice)
- 5. Change the form of narration (any five) : 1×5=5
 - (a) I asked him if he would like to see the picture.
 - (b) The General ordered the soldiers to march on.
 - (c) The man asked if he could speak to Mr. Bordoloi.

14A-83*/1545

(4)

- (d) He said to me, "Are you ill?" I replied, "No."
- (e) The father asked his son to bring him the book.
- (f) The teacher said to the student, "Leave this room at once."
- 6. For English (Major) students in lieu of Question Nos. 4 and 5. Answer any one : 10
 - (a) Write a critical appreciation of Lorca's The Sleepwalking Ballad.
 - (b) How does memory play a significant role in Postcard from Kashmir?

3 (Sem-2) ALT ENG

2014

age bu

ALTERNATIVE ENGLISH

Full Marks: 60

Time : $2\frac{1}{2}$ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

- **1.** Answer the following questions : $1 \times 7 = 7$
 - (a) "A little water clears us of this deed."Who said this?
 - (b) What is the third prophecy made by the witches 'in their first meeting with 'Macbeth?
 - (c) Where does Lady Macbeth die?
 - (d) How much money does Nora borrow from Krogstad?
 - (e) What dress does Helmer want Nora to wear for the Stenborgs' fancy dress party?
 - (f) "That's how he bought his bride."

How does Nana Phadnavis buy his seventh bride?

(g) What was Ghashiram's title before he became the Kotwal of Poona?

14A—6000**/1545A**

(Turn Over)

14A-83*/1545

3 (Sem-2) ENG.

2. Answer any *four* of the following questions :

2×4=8

- (a) "I have done the deed"
 - (i) Who is the speaker?
 - (ii) What does the word 'deed' refer to here?
- (b) How does Macduff kill Macbeth despite the prophecy that 'none of woman born shall harm Macbeth?
- (c) "I too have something to be proud and happy about."

What is that 'something' Nora so proudly reveals to her friend Mrs. Linde?

- (d) Describe briefly the circumstances that compel Mrs. Linde to leave Krogstad and marry a wealthy man.
- (e) What does Ghashiram do to help Nana when he hurts his ankle?
- **3.** Explain, with reference to the context, any three of the following : 5×3=15
 - (a) Out, damned spot! out I say!—One; two : why then,

'tis time to do 't. Hell is murky! Fie, my lord, fie!

- a soldier, and afeared? What need we fear who knows it, when none can call our power to account? Yet who would have thought the old man to have so much blood in him?
- 14A---6000/1545A

(Continued)

(b) We will proceed no further in this business :

of He hath honoured me of late; and

I have bought

Golden opinions from all sorts of people, Which would be worn now in their

newest gloss,

Not cast aside so soon.

(c) That trusted home Might yet unkindle you unto the crown, Besides the thane of Cawdor.

But 't is strange : And oftentimes, to win us to our harm, The instruments of darkness tell us truths, Win us with honest trifles, to betray's In deepest consequence.

- (d) Just think how a man with a thing like that on his conscience will always be having to lie and cheat and dissemble; he can never drop the mask, not even with his own wife and children. And the children—that's the most terrible part of it, Nora.
- (e) That I don't believe any more. I believe that first and foremost I am an individual, just as much as you are—or at least I'm going to try to be. I know most people agree with you, Torvald, and that's also what it says in books. But I'm not content anymore with what most people say, or with what it says in books. I have to think things out for myself, and get things clear.

14A-6000**/1545A**

(Turn Over)

, (3·)

3 (Sem-2) ASM MIL

(4)、

- **4.** Answer any *three* of the following questions : 10×3=30
 - (a) Write a note on the rise and fall of Ghashiram Kotwal's fortune.
 - (b) Discuss Ghashiram Kotwal as a satire on the corrupt practices of the eighteenth century Brahmanical society of Pune.
 - (c) Write a note on the theme of the play, A Doll's House.
 - (d) Give a character analysis of Nora Helmer.
 - (e) "It has been said that Ibsen's strength lies in his portrayal of character and in his depiction of human relationships."
 Discuss with special reference to A Doll's House.
 - (f) Trace the course of degeneration in Macbeth after his first crime. How is it that Macbeth continues to be a tragic hero in spite of this deterioration in character?
 - (g) Draw a character sketch of Lady Macbeth.

SIL.

·

2014

ASSAMESE

(Modern Indian Language)

Full Marks: 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

১। অতি চমু উত্তৰ লিখাঁ:

5×9=9

- (ক) ৰামানন্দ কোন ?
- (খ) ভগৱন্তৰ নিদ্ৰাৰ সময়ত নিশা কোনে বিলাপ কৰে?
- (গ) নগঞা লোকে কাৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ কৰিছিল?
- (ঘ) 'আসাম নিউচ' কাকতৰ দাম কিমান আছিল?
- (ঙ) ''সিহঁতে বিপদৰ বিকট মূর্ত্তি দেখি ভয় নাখায়।'' কোন শ্রেণীৰ লোকৰ বিষয়ে এই মন্তব্য আগবঢ়োৱা হৈছে ?
- (চ) মাধৱদেৱৰ মহাপ্ৰস্থানিক ্ৰীত বুলি কোনখন পুথিৰ বিষয়ে কোৱা হয় ?
- (ছ) মণিৰাম দেৱানক পোনতে কোনখন জ্বেলত বন্দী কৰি ৰখা হৈছিল ?

14A—55***/1519**

(Turn Over)

3 (Sem-2) ALT ENG

Taking the strategy (2)

২। চমু টোকা লিখাঁ : 🦾 👘 🖓 🕹 ২×৪=৮

- (ক) বৈকৃষ্ঠনাথ ভাগৱত ভট্টাচাৰ্য
- (খ) নিধি লিবাই ফাৰোৱেল কি
- (গ) লম্বোদৰ বৰা
- (ঘ) বেণুধৰ শৰ্মা
- ৩। প্রসঙ্গ-সঙ্গতি দশাই ব্যাখ্যা লিখাঁ (যি কোনো তিনিছোৱা) : ৫×৩=১৫
 - (ক) এই দৃশ্য দেখি গুৰুৱে সকলোকে এফেৰি কান্দিবলৈ আদেশ কৰিলে।
 - (খ) জাৰা জগৎগুৰু ভগৱন্তক স্বামীভাৱে সততে সেৱা কৰিলে, তাৰাৰ ভাগ্যক মঞি কি কহিম ? ভগৱন্তো এমনে গহ-ধৰ্মত থাকি ধৰ্ম-অৰ্থ-কামক সম্পাদন কৰিলা।
 - (গ) সদানন্দৰ পৰামর্শ এই, মুখেৰে যিমান পাৰে তিমান কাকত বাহিৰ কৰক, কিন্তু হাতেৰে এখনো নকৰিব ; কৰিলেও কাকো লিখিবলৈ নামাতিব ; মাতিলেও কাকো গ্রাহক নাপাতিব ; আৰু গ্রাহক পাতিলেও কাকতৰ দাম নিবিচাৰিব।
 - (ঘ) সংসাৰ ত্যাগী মাধৱদেৱক দাস্য ভক্তিৰ মৃর্ত্তিমান স্বৰূপ বুলিব পাৰি।
 - (ঙ) এই বিশ্বজোৰা সোঁত আমাৰ গাত যিমানেই মৃদুকৈ নালাগক, লাগিলে আমিও লাহে লাহে বুঢ়ী আইৰ সাধুৰ পৰা সাময়িক সমস্যাবোৰৰ কাষ চাপিছোহি।

(3)

৪। (ক) পাঠ্যপুথিৰ আধাৰত শঙ্কৰদেৱ আৰু মাধৱদেৱৰ চৰিত্ৰ পৰ্যালোচনা কৰাঁ। ১০

অথবা

- (খ) পাঠ্যপুথিৰ আধাৰত চমুকৈ কৃষ্ণলীলা বৰ্ণনা কৰাঁ।
- ৫। (ক) 'নগঞা দ্ৰোহী লোকৰ চৰিত্ৰ বৰ্ণন' পাঠৰ গদ্যৰীতি সম্বন্ধে আলোচনা কৰাঁ। ১০

অথবা

- (খ) 'নামঘোষা'ৰ মাজেৰে প্ৰবাহিত ভাবৰ ধাৰাসমূহৰ চমু পৰিচয় দাঙি ধৰাঁ।
- ৬। (ক) মণিৰাম দেৱানে কি অপৰাধ কৰিছিল আৰু ইংৰাজ চৰকাৰে তেওঁক কি শান্তি দিছিল, বিৱৰি লিখাঁ। ১০

অথবা

(খ) লেখকক অনুসৰণ কৰি সাহিত্যত সাধনাৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্বন্ধে এটি আলোচনা যুগুত কৰাঁ।

(Continued)

14A—55***/1519**

3 (Sem-2) ASM MIL

3 (Sem-2) BEN MIL

and a start of the s

Sales.

2014

BENGALI (Modern Indian Language)

Full Marks: 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

১। অতি সংক্ষিপ্ত উত্তর দাও :

2×9=9

(ক) নিমগাছকে খানিকক্ষণ চেয়ে থেকে কে চলে গেল?

(খ) ''আর একটা কবরও ছিল ... হয়তো এখনও আছে ... ওই তাজমহলেরই পাশে।'' কবরটি কার ?

(গ) ''বউটির নাম—নয়নতারা, লোকে তাহাকে –––– বলিত।''

(শূন্যস্থান পূর্ণ করো)

- (ঘ) উত্তরবঙ্গের নীলধ্বজবংশীয় কোন রাজার মাটিতে পুঁতে রাখা ধনরাশি কৃষ্ণগোবিন্দ পেয়েছিলেন ?
- (ঙ) বিলটু ও বুধনীর 'বাস' কোথায় ছিল ?

14A—2000**/1550**

- - -

(2)/

- (চ) 'স্মৃতি' গল্পে স্টেশন মাস্টারের দেশ কোথায় ছিল ?
 - (১) বর্ধমান
 - (২) হাওড়া
 - (৩) হুগলী
 - (৪) দিনাজপুর

(শুদ্ধ উত্তরটি বেছে লেখো)

- (ছ) ''ব্রজেশ্বর শিহরিল—মাথায় করাঘাত করিল। বলিল, 'তির্নিই কি গোইন্দা'?'' এখানে 'গোইন্দা' বলতে কাকে বোঝানো হয়েছে?
- ২। সংক্ষিপ্ত উত্তর দাও :

ર×8=⊁

- (ক) "অসভাটা তাহাকে দেখিলেই তাড়া করিত।" এখানে 'অসভা' কে ? সে কাকে তাড়া করত ?
- (খ) "তুমি তো সেদিনকার ছেঁড়া হে, তোমার কথার আবার মৃল্য কি?" বক্তা কে? কার উদ্দেশে তিনি এই মন্তব্য করেছেন?
- (গ) ''আমার মেয়ের টাকা থাকিলে দুঃখ ঘুচিবে—শ্বশুর বাঁচিলে দুঃখ ঘুচিবে না।'' এখানে 'মেয়ে' এবং 'শ্বশুর' বলতে কাদের বোঝানো হয়েছে?
- (ঘ) ''আমি তোমার কাছে শপথ করিতেছি—আমি ডাকাইত নই।'' বক্তা কে? কার কাছে তিনি শপথ করছেন?

14A-2000/1550

(Continued)

৩। যে-কোন তিনটি প্রশ্নের উত্তর দাও :

৫×৩=১৫

- (ক) ''আজ একটা কাণ্ড হয়েছে। তাই বলতে এসেছি।'' গৃহিণী ঠাকুরাণী বর্ণিত এই কাহিনিটি কী? কাহিনি শুনে কর্তা মহাশয়ের প্রতিক্রিয়া কী হয়েছিল, লেখো।
- (খ) 'স্মৃতি' গল্প অবলম্বনে স্টেশন মাস্টারের অতিথিপরায়ণ স্বভাবের পরিচয় দাও।
- প্রথমবার তাজমহল দর্শনে লেখকের যে অভিজ্ঞতা
 হয়েছিল, 'তাজমহল' গল্প অবলম্বনে তার বিবরণ দাও।
- (ম) দেবীর বজরায় লেফটেনান্ট সাহেব ও হরবল্লভকে বন্দী করতে রঙ্গরাজ ও প্রকৃতির ভূমিকা কী ছিল তা লেখো।
- (৬) "ইহাদের মধ্যে বিবাহের এক বিচিত্র প্রথা প্রচলিত ছিল।" 'বুধ্নী' গল্পে এই প্রথা সম্পর্কে লেখক-প্রদত্ত ছবির বর্ণনা দাও।
- 8। নিয়লিখিত প্রশ্নগুলির উত্তর দাও :

>o×o=oo

(ক) 'দেবী চৌধুরাণী' উপন্যাসের হরবল্লভ চরিত্রটি বিশ্লেষণ করো।

অথবা

দিবা, নিশি, ব্রজেশ্বরের মা, নয়ান বউ ও সাগর বউ— 'দেবী চৌধুরাণী' উপন্যাসের এই নারী-চরিত্রগুলোর স্বাতন্ত্র্য কোথায় তা আলোচনা করে দেখাও।

14A-2000**/1550**

3 (Sem-2) HIN (MIL)

(4)

(খ) 'দেবী চৌধুরাণী'কে আদ্যন্ত একটি পারিবারিক উপন্যাস বলা যায় কি ? যুক্তিসহ আলোচনা করো।

অথবা

"নাটকের একটি প্রধান লক্ষণ দ্রুতগতি, আর সে গতি শরবং ঋজুভাবে লক্ষ্যাভিমুখী। বঙ্কিমচন্দ্রের সমস্ত উপন্যাসে এ লক্ষণ প্রকট, বলা বাহুল্য 'দেবী চৌধুরাণী'তেও।" সমালোচকের মন্তব্য অনুসরণ করে 'দেবী চৌধুরাণী' উপন্যাসের নাট্যগুণ বিচার করো।

 (গ) " 'বুধনী' গল্পে আদিম জৈব প্রবৃত্তির সর্বগ্রাসী প্রেমক্ষুধার
 প্রকাশ ।" সমালোচকের মন্তব্যটির সার্থকতা বিচার করো ।

অথবা

'তাজমহল' গল্প অবলম্বনে ফকির সাজাহানের একনিষ্ঠ পত্নীপ্রেমের বর্ণনা দাও।

 $\star \star \star$

14A-2000/1550

3 (Sem-2) BEN MIL

2014

HINDI

(Modern Indian Language)

(Hindī Kathā Sāhitya)

Full Marks : 60

Time : $2\frac{1}{2}$ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. पूर्ण वाक्य में उत्तर दीजिए :

1×7=7

- (क) निर्मला के भाई का नाम क्या था?
- (ख) तोताराम ने निर्मला को कब अपना खजांची बना लिया था?
- (ग) ''मुझे जिन्दगी का रोग है। आपके पास इसकी भी तो कोई दवा है?'' यह किसका कथन है?
- (घ) कहानीकार बंगमहिला का असली नाम क्या था?
- (ङ) ''गुरुंग, तुम गाड़ी के साथ ठहरो, हम कुछ बन्दोबस्त करेगा।'' किसने ऐसा कहा था?
- (च) कहानीकार अज्ञेय का जन्म कब हुआ था?
- (छ) यशपाल जी किस प्रकार के कहानीकार के रूप में जाने जाते हैं?

14A-4000**/1576**

1941 (**2**)

2. अति संक्षिप्त उत्तर दीजिए :

2×4=8

- (क) ''अभी शायद मन नहीं भरा। अबकी सात साल को जाओगे।'' प्रस्तुत कथन का सन्दर्भ स्पष्ट कीजिए।
- (ख) राजा चूलिक-फा ने सेनापति को बुलाकर कौन-सी आज्ञा दी थी?
- (ग) ''खैर दोनों मित्र अपनी-अपनी घरवाली को लेकर राजी-खुशी घर पहुँचे।'' ये दो मित्र कौन-कौन थे? उनमें से किसने दुलाईवाली का छद्मवेश धारण किया था?
- (घ) रांगेय राघव के किन्हीं चार कहानी-संग्रहों के नाम लिखिए।
- 3. सप्रसंग व्याख्या कीजिए :

- 5×3=15
- (क) औरतों को रूप की निन्दा जितनी अप्रिय लगती है, उससे कहीं अधिक अप्रिय पुरुषों को अपने पेट की निन्दा लगती है।

अथवा

विचित्र स्वभाव की औरत है, मालूम ही नहीं होता कि क्या चाहती है। मैं जानता कि उसका ऐसा मिजाज होगा तो कभी शादी न करता।

(ख) —कैसे सुन्दर नाम हैं! सागर कहलाते हैं तो बड़े-बड़े ताल होंगे—और प्रत्येक के किनारे पर बना हुआ मन्दिर कितना सुन्दर दीखता होगा... !

14A-4000/1576

(Continued)

(3)

अथवा

बाबू साहब ने बालक को गोद में उठा लिया। चुमकार-पुचकार कर चुप किया और तत्पश्चात् उसे कुछ पैसा तथा रेलगाड़ी ला देने का वचन देकर छोड़ दिया।

(ग) मेरी आत्मा तुम्हारी आहट सुन रही थी। मैंने अपने आँसुओं को दोनों की नजर चुराकर सुखा लिया। शायद किसी ने नहीं देखा।

अथवा

उसकी इस बात पर कुल कमरेवाले हॅंस पड़े। अब जितने पुरुष-स्त्रियाँ थीं एक-से-एक अनोखी बार्ते कहकर अपने-अपने तजरुबे बयान करने लर्गी।

4. निर्मला की चारित्रिक विशेषताओं पर प्रकाश डालिए।

10

अथवा

'निर्मला' उपन्यास में उठायी गयी समस्याओं को रेखांकित कीजिए।

5. 'कजाकी' कहानी की कथावस्तु को संक्षेप में लिखिए। 10

अथवा

कहानी-कला की दृष्टि से 'ठेस' कहानी की समीक्षा कीजिए।

14A-4000/1576

∴ EI(Turn Over)

3 (Sem-2) BOD MIL

6. लेफ्टिर्नेट सागर का चरित्र-चित्रण कीजिए।

10

जयशंकर प्रसाद का साहित्यिक परिचय प्रस्तुत कीजिए।

अथवा

2014

A State Law

BODO (Modern Indian Language)

> Full Marks : 60 Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks ... for the questions

Answer in Bodo

 गाहायाव होनाय सोंलुफोरखी मोनसे सोदोब एबा सिरिसेर्जो फिन हो : 1×7=7

- (क) सोमबोरा सोरनि फंबाय?
- (ख) कहिधननि फिसाज्लानि मुङा मा?
- (ग) आलुर्मिगियाया सोरनि सानथ्रि गाहाइमोन?
- (घ) गानजंनि डि० सि०-आ सोरमोन?
- (ङ) सोमदोना बबे हादोरनि, उदांस्रिनि थाखाय दावहा नांदोंमोन?
- (च) बृटिसफोरा मा आइनर्जो काछारखौ गावसोरनि आखायाव लांदोंसोन?
- (छ) राजा इराग्दावा मा बाहागोनि थुनफावथाइ?

14A-8000/1548

🦾 🦳 (Turn Over)

14A-4000/1576

3 (Sem-2) HIN (MIL)

- 1112 July (2)
- 2. गाहायनि सोंलुफोरखौ सुंदवै फिन : 2×4=8
 - (क) तुलारामा सोरनि मददाव बर' राजानि बेरेखा जार्दोमोन?
 - (ख) थुनफावथायाव बेलस्निनि आखुवा माबादि बेरखांदों?
 - (ग) सोमदोना मा हानजानि बबे बिबानाव दमोन?
 - (घ) थेलेबा सोमदोननि थै नानाय जि जोम लाना बबेयाव
 आरो मानो ओखारलांदोंमोन?
- **3.** गाहायाव होनाय सोलुफोरनि जायखि-जाया मोनथामनि फिन हो :
 - 5×3=15

10

- (क) बर' रावनि आथोन सोलायनाय नेमफोरखौ लिर।
- (ख) बर' रावनि बां सानराइ दाजाबदाफोरखौ बिदिन्थि होना लिर।
- (ग) मावरिजा माखौ बुझो? बर'वाव मावरिजाया मा मा?
- (घ) राजा इराग्दावनि अलखदा माबादियै फैर्दोमोन?
- (ङ) सोमदोना दावहायाव जेननांनायनि मोनथाम जाहोन लिर।
- राजा इराग्दावर्जो सोर सोर सुथुर महरै गसथेदोंमोन थुनफावथाइनि हेफाजाबाव लिर।

ं एबा

सोमबोरनि राजा आरो हादोर सिबिनाया थुनफावथायाव माबादि बेरखांदों बेखेवना लिए।

14A-8000/1548

(Continued)

 जारिमिनारि थुनफावथाइ महरै 'सोमदोन' थुनफावथाइखौ बिजिरनानै लिर।

एब

सोमदोना मानो बिग्रायखांदोंमोन आरो माबादियै बियो बृटिसनि हेंथायै दावहा नांदोंमोन बिजिरनानै लिर।

6. थाइजा माखौ बुझे? थाइजानि बाहागोफोरखौ बिदिन्थि होना लिर। 10

एबा

गाहायाव होनायफोरनि जायखि-जाया मोनसेनि रनसाइ लिर :

- (क) आबहावा गुबुंले जानाय
- (ख) बरफोरनि बोथोरारि फोरबो
- (ग) मुलुगनां आयजो सान
- (घ) आधिखाल सुबुं आरो गोनोखो

14A-8000/1548

3 (Sem-2) BOD MIL

3 (Sem-2) NEP MIL

2014

NEPALI (Modern Indian Language)

Full Marks : 60

Time : 21/2 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. उत्तर दिनुहोस् :

3

÷.

1.7

1×7=7

- (क) 'मुटुको व्यथा' नाटकमा कतिवटा अङ्क छन्?
- (ख) यमुना देवी को हो?
- (ग) कुमारका चित्रहरू कहाँ पठाएका थिए?
- (घ) छायाकी आमाको नाम के हो?
- (ङ) वीणाका बाबुको नाम लेख्नुहोस्।
- (च) "तपाईंको---क्या---नाम..." कसको थेगो हो?
- (छ) 'भ्रमर' उपन्यासमा प्रथम खण्डको पहिलो शीर्षक के हो?
- 2. छोटो उत्तर दिनुहोस् :

2×4=8

(क) जुम्लाको ठकुरी परिवारका दुइ दाज्यू-भाइको नाम लेख्नुहोस्।

14A-1400/1521

• (Turn Over)

14A-1400/1521

(Continued)

5×3=15

14A-1400/1521

3 (Sem-2) NEP MIL

उक्ति कसले, कसलाई र किन भनेको हो?

(घ) डा॰ नीलको परिचय दिनुहोस्।

(ङ) केशवसिंह अथवा बुढीको परिचय दिनुहोस्।

- (ग) ''क़मार! छायाको चित्र निकाल्, म लिएर जान्छू।'' यो
- (ग्रं) मैना देवी
- (i) माया

(ख) छोटो परिचय दिनुहोस् (कुनै एकको) :

कलकत्तामा मेरो खोजी गर्नु व्यर्थ छ। कारण यो पत्र तपाईंका चरणमा पुग्दा नपुग्दा म कलकत्ता र नेपाली समाजदेखि धेरै टाढा हुनेछु।

केबिनमा पाल्नुभए अत्यन्त अनुगृहीत हुनेछु।"

अथवा

''महाशय, मलाई रातीदेखि गानुले चौपट्टै दुःख दिइरहेछ। कृपया मेरा

(क) सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् :

3. कुनै तीन प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् :

- (घ) "आउनोस्, तपाईंले क्या नाम पाउकष्ट गर्नुभयो, सारै खशी--'' यो वाक्य कसले कोसँग भनेको हो?
- (ग) रघुवीर राईका दुइ छोरीको नाम के-के हो?
- (ख) ''म ठूलो भएपछि छायालाई बिहे गर्छु; बुझिस्।'' यो वाक्य कसले कोसँग भनेको हो?

: (2)

4. (क) माधवसिंहको चरित्र चित्रण गर्नुहोस्।

अथवा

कपिलाको चरित्राङ्कन गर्नुहोस्।

(ख) 'निस्तेज तस्वीर' एकाझीमा दर्शाइएको त्रिकोणात्मक प्रेमको बारेमा चर्चा गर्नुहोस्। 10

अथवा

छाया र शिराज-को परिचय दिनुहोस्।

(ग) ''यो कुरा आज शेखरले बुझ्यो। समाजका प्रत्येक युवकले उच्च आदर्श अघि राखेर स्वयं सच्चरित्र रहे भने पनि समाजको ठूलो उपकार हुन्छ।'' 'भ्रमर' उपन्यासका आधारमा छलफल गर्नहोस।

अथवा

हतार हतार बूढालाई नमस्कार गरेर मोहनले भन्यो, ''तपाईंकी हराएकी कन्या यिनै हुन? जाती भयो; म बडो आनन्दित भएँ। ली ता म हिर्डे।" उपन्यासका आधारमा चर्चा गर्नुहोस्।

10

3 (Sem-2) ASM L

2014

1.5

ŧ

ELECTIVE ASSAMESE

Full Marks: 60

Time : 21/2 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

১। এটা শব্দ বা বাক্যত উত্তৰ লিখা : 🖄

TH.

75

5×9=9

- (ক) ভাৰত-ইউৰোপীয় ভাষা-পৰিয়ালৰ প্ৰধান ভাগ দুটাৰ কথা কোনে প্ৰথমে উল্লেখ কৰিছিল?
- (খ) বাল্টো-স্লাৱীয় ভাষাবোৰক কেইটা ভাগত ভগোৱা হৈছে?
- (গ) আৰ্য ভাষাৰ বিৱৰ্তনৰ স্তৰ কেইটা আৰু কি কি?
- (ঘ) কোনগৰাকী ভাষাবিদে অসমীয়া ভাষাৰ উদ্ভৱ কামৰাপী প্ৰাকৃতৰ পৰা হৈছে বুলি কৈছে ?
- (ঙ) 'কাৰ্তুজ' কোন ভাষাৰ পৰা অহা অসমীয়া শব্দ?
- (চ) দুটা নৃ-গোষ্ঠীয় উপভাষাৰ নাম লিখা।
- (ছ) কামৰূপী উপভাষাত শব্দৰ কোনটো অক্ষৰত শ্বাসাঘাত পৰে ?

14A—10***/1518**

(2)

.২। চমুকৈ উত্তৰ লিখা:

২×8=৮

- (ক) ভাৰত-ইউৰোপীয় ভাষা-পৰিয়ালৰ নামকৰণৰ তাৎপৰ্য
 কি ?
- (খ) প্ৰাকৃত ভাষাৰ দুটা প্ৰধান ধ্বনিগত বিশেষত্ব উদাহৰণসহ উল্লেখ কৰা।
- (গ) ড০ বাণীকান্ত কাকতিয়ে কামৰাপী উপভাষাক কেইটা ভাগত বিভাজন কৰিছে আৰু কি কি ?
- (ঘ) 'নাগামিজ' ভাষা সম্পর্কে চমুকৈ লিখা।
- ৩। যি কোনো তিনিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

৫×৩=১৫

- (ক) ভাৰত-ইউৰোপীয় ভাষা-পৰিয়ালক কি কি ভাগত বিভাজন কৰা হৈছে ? সেই বিভাজনৰ অন্তৰ্গত প্ৰধান শাখা কেইটা আৰু কি কি, চমুকৈ লিখা।
- (খ) 'অপভ্ৰংশ' শব্দৰ অৰ্থ ব্যাখ্যা কৰি ইয়াৰ পাঁচটা বিশেষত্ব উল্লেখ কৰা।
- (গ) মগধীয় ভাষাৰ ভিতৰত কি কি ভাষাক সামৰি লোৱা হয়? অসমীয়া ভাষাৰ লগত অন্যান্য কি কি মগধীয় ভাষাৰ সম্পর্ক আছে, বুজাই লিখা।
- (ম) অসমীয়া ভাষাত প্রচলিত বিদেশী শব্দমালা সম্বন্ধে উদাহৰণসহ লিখা।
- (ঙ) অসমীয়া ভাষাৰ প্ৰধান উপভাষা কেইটা আৰু কি কি, চমুৱাই লিখা।

8 । (ক) ভাৰত-ইউৰোপীয় ভাষা-পৰিয়ালৰ জন্মস্থান সম্পৰ্কে ভাষাবিজ্ঞানীসকলৰ অভিমত দাঙি ধৰি এই ভাষা-পৰিয়ালটোৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ বিচাৰ কৰা ।

অথবা

- (খ) মধ্যভাৰতীয় আৰ্য ভাষাৰ অন্তৰ্গত ভাষাবোৰৰ পৰিচয় দাঙি
 ধৰি এটা নিবন্ধ যুগুত কৰা ।
- ৫ । (ক) প্ৰাচীন ভাৰতীয় আৰ্য ভাষাৰ পৰা কেনেধৰণে বিকাশ লাভ কৰি অসমীয়া ভাষাই স্বতন্ত্ৰ ৰূপ পৰিগ্ৰহণ কৰিছে, আলোচনা কৰা ।

অথবা

- (খ) অসমত কি কি প্ৰধান আৰ্য-ভিন্ন ভাষা-পৰিয়াল আছে? সেই আৰ্য-ভিন্ন পৰিয়ালবোৰৰ কি কি উপাদান অসমীয়া ভাষাত পোৱা যায়, আলোচনা কৰা।
- ৬। (ক) কামৰূপী উপভাষা আৰু গোৱালপৰীয়া উপভাষাৰ ধ্বনিতাত্ত্বিক বিশেষত্ব সম্পৰ্কে এটি তুলনামূলক আলোচনা যুগুত কৰা। ১০

অথবা

(খ) 'অসমীয়া ভাষাৰ শব্দভাণ্ডাৰ'—এই বিষয়ে এটি আলচ যুগুত কৰা।

14A-10*/1518

(Continued)

14A—10***/1518**

3 (Sem-2) ASM L

50

3 (Sem-2) HIN L

2014

HINDI (ELECTIVE)

(Bhāratīya Kāvyaśāstra)

Full Marks : 60 Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. काव्य-प्रयोजन पर सम्यक् प्रकाश डालिए।

अथवा

काव्य के किन्हीं दो प्रमुख लक्षणों का विवेचन कीजिए।

 काव्य-हेतु की अवधारणा को स्पष्ट करते हुए प्रमुख काव्य-हेतुओं की सोदाहरण चर्चा कीजिए।
 अथवा

भारतीय दृष्टिकोण से रस के स्वरूप पर प्रकाश डालिए। 👾

 'रस' शब्द से आप क्या समझते हैं? विविध काव्य-रसों का संक्षिप्त परिचय दीजिए।
 310

'रस-निष्पत्ति' किसे कहते हैं? भट्टलोछट और शंकुक के एतद् विषयक मतों की समीक्षा कीजिए।

14A-1200/1575

3	(Sem–2)	NEP	L
---	---------	-----	---

निम्नलिखित छन्दों को सोदाहरण परिभाषित कीजिए : 2+2=4
 रोला; द्रुतविलम्बित।

 निम्नलिखित अलंकारों को सोदाहरण परिभाषित कीजिए : 2+2=4 रूपक; अतिशयोक्ति।

6. निम्नलिखित में से किन्हीं तीन प्रश्नों के उत्तर दीजिए : 5×3=15

- (क) काव्य के किन्हीं दो प्रमुख भेदों पर आलोकपात कीजिए।
- (ख) 'व्यंजना' शब्द-शक्ति को सोदाहरण समझाइए।
- (ग) 'यमक' और 'श्लेष' अलंकारों में निहित अन्तर को सोदाहरण स्पष्ट कीजिए।
- (घ) 'दोहा' और 'रोला' छन्दों में निहित अन्तर को सोदाहरण स्पष्ट कीजिए।
- (ङ) अनुभाव पर सम्यक् विवेचन कीजिए।
- 7. निम्नलिखित प्रश्नों के पूर्ण वाक्य में उत्तर दीजिए : 1×7=7
 - (क) 'साहित्यदर्पण' के रचयिता कौन हैं?
 - (ख) 'अनुप्रास' अलंकार का एक उदाहरण दीजिए।
 - (ग) 'चौपाई' छन्द का एक उदाहरण प्रस्तुत कीजिए।
 - (घ) 'विभाव' के दो भेद क्या-क्या हैं?
 - (ङ) 'अपह्लुति' अलंकार की परिभाषा दीजिए।
 - (च) 'नाट्यशास्त्र' किस आचार्य का ग्रंथ है?
 - (छ) 'रसो वै सः' यह कथन किस उपनिषद् में आया है?

14A-1200/1575

3 (Sem-2) HIN L

NEPALI ELECTIVE Full Marks : 60 Time : 2½ hours

2014

The figures in the margin indicate full marks for the questions

- उत्तर दिनुहोस् :
 (क) 'भ्रान्ति' कविताका रचयिता को हुन्?
 - (ख) कवि पुष्पलाल उपाध्यायको जन्मस्थान कहाँ हो?
 - (ग) भूपि शेरचनले आफ्नो कवितामा के गलत लागेको कुरा उल्लेख गरेका छन्?
 - (घ) कवि हरिभक्त कटुवालको एउटा काव्यकृतिको नाउँ लेख्नुहोस्।
 - (ङ) युद्धवीर राणाद्वारा रचित पाठ्य कविताको नाउँ लेख्नुहोस्।
 - (च) आश्वस्तको अर्थ के हो?
 - (छ) 'बिर्सेछु' कविताका कवि को हुन्?

14A-500/1520

🥂 (Turn Over)

1×7=7

11 - 110 (11-41) (2) (2)

2. संक्षेपमा उत्तर दिनुहोस् : 2×4=8

- (क) तुलसी अपतनको जन्म कहिले र कहाँ भएको थियो?
- (ख) कवि युद्धवीर राणाले आफ्नो अधिकार र अस्तित्व रक्षार्थ क-कसलाई आह्वान गरेका छन्?
- (ग) 'देश-प्रेम' कवितामा कस्तो भावना व्यक्त भएको छ?
- (घ) प्रणम्य! भन्नाले के बुझिन्छ?

3. कुनै तीन प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस् :

- 5×3=15
- (क) 'इतिहासको खोजिमा' भन्ने कवितामा कविले के-कस्तो इतिहासको चर्चा गरेका छन्?
- (ख) कवि कृष्णप्रसाद ज्ञवालीको छोटो परिचय दिनुहोस्।
- (ग) 'हर्षित पुष्प' कविताको मर्म लेख्नुहोस्।
- (घ) कवि हरिभक्त कटुवालले 'ए प्रणम्य' भनेर कसलाई के भन्न खोजेका हुन्?
- (ङ) गोपालसिंह नेपालीलाई नेपाली कविको रूपमा छोटकरीमा चिनाउनुहोस्।

4. कुनै तीन प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् : 10×3=30

(क) कवि पुष्पलाल उपाध्यायलाई एउटा प्रकृति कविको रूपमा चिनाउनुहोस्।

14A-500/1520

(Continued)

14A-500/1520

(3)

- (ख) 'आश्वस्तछु' कविताको समीक्षा गर्नुहोस्।
- (ग) 'बिर्सेछु' कवितामा कविले के-कस्तो भावना व्यक्त गरेका छन्? वर्णन गर्नुहोस्।
- (घ) कवि भूपि शेरचनको कविता 'गलत लाग्छ मलाई मेरो देशको इतिहास'-को भावनासित के कति सहमत हुनुहुन्छ? लेख्नुहोस्।
- (ङ) कवि हरिभक्त कटुवालको काव्यिक परिचय प्रस्तुत गर्नुहोस्।
- (च) 'भ्रान्ति' कविताका आधारमा मानव सभ्यताको विश्लेषण गर्नुहोस्।

3 (Sem-2) NEP L

3 (Sem-2) GGY

2014

GEOGRAPHY

(General)

Full Marks : 60

Time : $2\frac{1}{2}$ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

 Answer the following questions/Choose the correct answer : 1×7=7
 নিম্নলিখিত প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া/শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা :

- (a) What is soil?
 মৃত্তিকা কাক বোলে ?
- (b) What is ecosystem? পৰিষ্টিতিতন্ত্ৰ কি ?

(c) Which one of the following is not an important element of weather?

. K

নিমুলিখিত বিষয়সমূহৰ কোনটো বতৰৰ কাৰক নহয় ?

(i) Amount of cloud ডাৱৰৰ পৰিমাণ

14A-3500/1580

(2)

- (ii) Wind velocity বতাহৰ গতিবেগ
- (iii) Fog and mist ডাঠ কুঁৱলী আৰু কুঁৱলী
- (iv) Solar radiation ۰. সৌৰ বিকিৰণ
- (d) Write the names of two trees found in tropical rain forest of Assam.

অসমৰ বৰ্ষাঅৰণ্যত পোৱা যি কোনো দুজোপা গছৰ নাম লিখা।

- (e) Which one of the following gases is the most important for all life-forms? নিম্নলিখিত কোনটো গেছ জীৱৰ উৎপত্তিৰ বাবে অতি প্রয়োজনীয় ?
 - (i) Nitrogen নাইট্র'জেন
 - (ii) Oxygen অক্সিজেন
 - (iii) Ozone অ'যন
 - (iv) Carbon কাৰ্বন

14A-3500/1580

(Continued)

The outermost layer of the atmosphere, (f) exosphere lies between

বায়মণ্ডলৰ বহিৰ্গত বলয় exosphere ৰ বিন্তৃতি

- 30 km to 60 km (i) 30 কিমিঃ--60 কিমিঃ
- (ii) 400 km to 1000 km 400 কিমিঃ-1000 কিমিঃ
- (iii) 1000 km to 2000 km 1000 কিমি:-2000 কিমি:
- (iv) 600 km to 1200 km 600 কিমিঃ-1200 কিমিঃ
- What is humus? (q) হিউমাছ মানে কি ?
- 2. Answer the following questions : নিমলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

$2 \times 4 = 8$

(a) Distinguish between alluvial soil and laterite soil.

পলসুৱা মৃত্তিকা আৰু লেটাৰাইট মৃত্তিকাৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা।

Name the various heat zones of the earth *(b)* surface.

ভূ-পৃষ্ঠৰ তাপমণ্ডলসমূহৰ নাম লিখা।

14A-3500/1580

- (c) Distinguish between weather and climate.
 - বতৰ আৰু জলবায়ুৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা।
- (d) Write briefly the component of ecosystem.
 - ·পৰিস্থিতিতন্ত্ৰৰ উপাংশসমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।
- 3. Write short notes on any three of the following : 5×3=15
 নিম্নলিখিত যি কোনো তিনিটাৰ চমু টোকা লিখা :
 - (a) Soil erosion মৃত্তিকাৰ অৱক্ষয়
 - (b) Function of ecosystem পৰিস্থিতিতন্ত্ৰৰ কাৰ্যাৱলী
 - (c) Mountain biome পর্বতীয় বায়'ম
 - (d) Factors affecting soil formation মৃত্তিকা গঠনৰ কাৰকসমূহ
 - (e) Zoo-Geography প্রাণী-ভূগোল
- 14A---3500/1580

4. Describe the nature and scope of soil geography. 5+5=10 মৃত্তিকা ভূগোলৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।

5. What is soil profile? Explain each soil profile with the help of appropriate diagram. 2+8=10 মৃত্তিকা পৰিচ্ছেদিকা কি? উপযুক্ত চিত্ৰৰ সহায়ত প্ৰতিটো মৃত্তিকা পৰিচ্ছেদিকা ব্যাখ্যা কৰা ।

Or / অথবা

Explain briefly the mechanism and characteristics of monsoon with reference to India. 10 ভাৰতীয় প্ৰেক্ষাপটত মৌচুমী বায়ুৰ কাৰ্যপদ্ধতি আৰু গুণাগুণ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

6. Give a general classification of different soils found in the world with emphasis on its characteristics and location.
10 অৱস্থিতি আৰু গুণাগুণৰ ভিত্তিত পৃথিৱীৰ বিভিন্ন অঞ্চলৰ মৃত্তিকাৰ গঠন সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা ৷

Or / অথবা

What is pressure? Explain elaborately the pressure belts of the world. 2+8=10 চাপ কি? পৃথিৱীৰ বিভিন্ন চাপবলয়সমূহৰ বিষয়ে বিশদভাৱে ব্যাখ্যা কৰা।

14A-3500**/1580**

(Continued)

-

3 (Sem-2) GGY

3 (Sem-2) PSC

1 N

١

A set off A set off

•

28 - C

\odot

2014

POLITICAL SCIENCE (General)

(Political Theory—II)

Full Marks : 60

Time : $2\frac{1}{2}$ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

Answer the following as directed : 1×7=7
 তলত দিয়াবোৰৰ নির্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) Who is the author of the book, The Political Economy of Growth?

> The Political Economy of Growth গ্ৰন্থখনৰ ৰচক কোন?

14A-45***/1524**

🥚 (Turn Over)

(**2**)

(b) Who is the author of the book, Hind Swaraj?

Hind Swaraj গ্ৰছখনৰ ৰচক কোন? Write True or False : শুদ্ধ নে অণ্ডদ্ধ লিখা :

- (c) The Republic was written by Plato.
 The Republic নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লিখক আছিল প্লেটো।
- (d) Recall is a method of indirect democracy.

প্ৰত্যাৱৰ্তনৰ আদেশ হৈছে পৰোক্ষ গণতন্ত্ৰৰ এটা পদ্ধতি।

Choose[^]the correct answer : শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা :

(e) The book, Capitalism, Socialism and Democracy was written by Schumpeter in 1943/1944/1945. Capitalism, Socialism and Democracy গ্রন্থটো স্কুমপিটাৰে 1943/1944/1945 চনত লিখিছিল। (f) Mao Tse-tung established socialism in China in 1950/ 1949/1962.

> Mao Tse-tung য়ে চীনত সমাজবাদ প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল 1950/1949/1962 চনত।

(g) Communist Manifesto was written by Lenin/Marx/Gandhi.

> Communist Manifesto নামৰ গ্ৰন্থখন লিখিছিল লেনিন/মাৰ্ক্স/গান্ধীয়ে।

- 2. Write very short answers (any four) : 2×4=8
 - অতি চমু উত্তৰ দিয়া (যি কোনো চাৰিটা) :
 - (a) Write two features of moral values in politics.

ৰাজনীতিত নৈতিক প্ৰমৃল্যৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(b) Write two merits of democracy. গণতন্ত্রৰ দুটা গুণ লিখা।

14A-45*/1524

(Continued)

14A---45***/1524**

(Turn Over)

- (c) Write two limitations of the elitist theory of democracy.
- স্প গণতন্ত্ৰৰ অভিজাত তত্ত্বৰ দুটা সীমাবদ্ধতা লিখা।
- (d) What do you mean by human development? মানৱ উন্নয়ন মানে কি বুজা?
- (e) What is 'Agenda 21'? 'Agenda 21' মানে কি?
- (f) What do you mean by picketing?
 পিকেটিং মানে কি বুজা ?
- Write short notes on (any *three*) : 5×3=15
 চমু টোকা লিখা (যি কোনো তিনিটা) :
 - (a) Development and democracy উন্নয়ন আৰু গণতন্ত্ৰ
 - (b) Methods of direct democracy প্ৰত্যক্ষ গণতন্ত্ৰৰ পদ্ধতি

(Continued)

- (c) Concept of Swaraj
 স্বৰাজৰ ধাৰণা
- (d) Classical democracy ধ্রুপদী গণতন্ত্র
- (e) Socialist model of development
 সমাজবাদী উন্নয়নৰ আৰ্হি
- (f) Trusteeshipন্যাস ব্যৱস্থা
- Answer the following questions : 10×3=30
 তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :
 - (a) Discuss the pluralist theory of democracy. What are its merits and demerits?

গণতন্ত্ৰৰ বহুত্ববাদী তত্ত্বটো আলোচনা কৰা। ইয়াৰ বৈশিষ্ট্য আৰু সীমাবদ্ধতা লিখা।

14A-45***/1524**

Or / নাইবা

Write the Marxist view on democracy. What are its merits and demerits?

গণতন্ত্ৰৰ মাৰ্ক্সবাদী তত্ত্বটো লিখা। ইয়াৰ বৈশিষ্ট্য আৰু সীমাবদ্ধতা লিখা।

(b) Discuss the liberal perspective on development.

উন্নয়ন সম্পৰ্কীয় উদাৰতাবাদী দৃষ্টিভঙ্গী আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

What are the alternative views on development?

উন্নয়ন সম্পৰ্কীয় বিকল্প দৃষ্টিভঙ্গীসমূহ লিখা।

(c) What are the conditions necessary for the successful working of democracy?

গণতন্ত্ৰৰ সাফল্যৰ প্ৰয়োজনীয় চতৰিলী কি কি ?

(7)

Or / নাইবা

What are the salient features of liberal democracy?

উদাৰ গণতন্ত্ৰৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি ?

* * *

14A---45*/1524

(Continued)

14A-45*/1524

3 (Sem-2) PSC

3 (Sem-2) EDN

2014

EDUCATION

(General)

(Educational Psychology)

Full Marks : 60

Time : $2\frac{1}{2}$ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

 Answer the following in one word or sentence: 1×7=7
 তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ এটা শব্দ বা বাক্যত দিয়া :

- (a) Mention the name of a psychologist.
 এজন মনোবিজ্ঞানীৰ নাম উল্লেখ কৰা।
- (b) How are 'introspection' and 'observation' related with educational psychology? 'অন্তঃপ্রেক্ষণ' আৰু 'নিৰীক্ষণ' কেনেকৈ শিক্ষা-মনোবিজ্ঞানৰ লগত জডিত ?
- (c) Name one factor of memory.
 স্মৃতিৰ এটা উপাদানৰ নাম লিখা।
- (d) Mention one determinant or cause of attention.
 মনোযোগৰ এটা নির্ধাৰক বা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

14A-52*/1554

(e) From which language has the word 'instinct' been derived?

'Instinct' শব্দটো কোন ভাষাৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে ?

- (f) Write the name of the person associated with the conditioning theory of learning.
 শিক্ষণৰ অনুবন্ধন তত্ত্বৰ লগত জড়িত ব্যক্তিজনৰ নাম লিখা।
- (g) Who was the propounder of two-factor theory of intelligence? বদ্ধিৰ দ্বি-কাৰক তত্ত্বৰ উদ্ভাৱক কোন?
- **2.** Write very short answer :2×4=8অতি চমুকৈ উত্তৰ লিখা :
 - (a) Why is educational psychology called applied psychology?
 শিক্ষা-মনোবিজ্ঞানক কিয় প্রায়োগিক মনোবিজ্ঞান বুলি কোৱা হয় ?
 - (b) Write educational significance of law of effect. ফলাফল নীতিৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্য লিখা।
 - (c) Write two symptoms of good memory. উত্তম স্মৃতিৰ দটা লক্ষণ লিখা।
 - (d) Write two points of difference between emotion and instinct.

আৱেগ আৰু প্ৰবৃত্তিৰ মাজত দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

14A—52***/1554**

(Continued)

- **3.** Write short notes on/Answer (any *three*) : 5×3=15
 - চমু টোকা লিখা/উত্তৰ দিয়া (যি কোনো তিনিটা) :
 - (a) Scope of educational psychology শিক্ষা-মনোবিজ্ঞানৰ পৰিসৰ
 - (b) Trial and error method of learning শিক্ষণৰ প্রচেষ্টা আৰু ভুল পদ্ধতি
 - (c) Nature of intelligence
 বুদ্ধিৰ প্ৰকৃতি
 - (d) Adler's trait theory of personality এড্লাৰৰ ব্যক্তিত্বৰ সংলক্ষণ তত্ত্ব
 - (e) What is forgetting? Mention three causes of forgetting.
 বিস্মৃতি কি ? বিস্মৃতিৰ তিনিটা কাৰণ উল্লেখ কৰা ।

Answer any three from Question Nos. 4 to 9 : 10×3=30 4 নং প্ৰশ্নৰ পৰা 9 নং প্ৰশ্নলৈকে যি কোনো তিনিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

4. What is educational psychology? How can a teacher use educational psychology in solving classroom problem? 4+6=10
 শিক্ষা-মনোবিজ্ঞান কি? শ্রেণীকক্ষৰ সমস্যা সমাধানত শিক্ষকে শিক্ষা-মনোবিজ্ঞানক কিদৰে প্রয়োগ কৰিব পাৰে?

14A---52*/1554

(4)

- 5. What is operant conditioning? How it may be helpful in the field of education? 4+6=10 ফলোৎপাদক বা ক্রিয়াত্মক অনুবন্ধন কি? শিক্ষাৰ ক্ষেত্রত ই কিদৰে সহায়ক হ'ব পাৰে?
- Define memory. Explain the types of memory. 2+8=10
 স্মৃতিৰ সংজ্ঞা দিয়া। স্মৃতিৰ বিভিন্ন প্রকাৰৰ বর্ণনা দিয়া।
- 7. What do you understand by modification of instinct? Discuss different ways by which instincts can be modified. 2+8=10 প্রবৃত্তিৰ পৰিশোধন বুলিলে কি বুজা? কি কি পছাৰে বা উপায়েৰে প্রবৃত্তিৰ পৰিশোধন হ'ব পাৰে, আলোচনা কৰা।
- 8. Discuss Carl Jung and Sheldon's classification of personality. 5+5=10 কার্ল যুঙ আৰু ছেলডনৰ ব্যক্তিত্বৰ শ্রেণীবিভাজনসমূহ আলোচনা কৰা।
- 9. Explain any two theories of intelligence.

5+5=10

বুদ্ধিৰ যি কোনো দুটা তত্ত্ব ব্যাখ্যা কৰা।

 $\star \star \star$

14A-52*/1554

3 (Sem-2) EDN

3 (Sem-2) ECO

2014

ECONOMICS

or (General)

(Introductory Macroeconomics)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

11 2 1**00** 11* 73¹ 24

- 1. Answer the following questions :
 1×7=7

 তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :
 1
 - (a) Give the definition of gross national product. প্ৰায় বিশেষ ব
 - (b) What is disposable personal income?(ব্যৱহাৰযোগ্য ব্যক্তিগত আয় কি ?
 - (c) What is cost-push inflation? উৎপাদন ব্যয়জনিত মুদ্রাস্ফীতি কি?
 - (d) State the fundamental law of consumption as given by Keynes.
 কেইন্চে আগবঢ়োৱা উপভোগৰ মৌলিক বিধিটো ব্যক্ত কৰা ।

14A—14***/1553**

(**2**)

- (e) Mention one assumption of the classical theory of employment.
 নিয়োগৰ সংস্থাপিক তত্ত্বৰ এটা স্বীকাৰ্য উল্লেখ কৰা।
- (f) What is aggregate supply function?
 সৰ্বমুঠ যোগান ফলন কি ?

dist.

- (g) What is average propensity to consume? গড় উপভোগ প্রবণতা কি?
- 2. Answer the following questions : 2×4=8 তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :
 - (a) Mention two factors which affect the propensity to consume.
 - ভোগৰ প্ৰৰণতাত প্ৰভাৱ পেলোৱা দুটা উপাদান উল্লেখ ¹ কৰা।
 - 0. 10 11
 - (b) What is marginal efficiency of capital? মৃলধনৰ প্ৰান্তিক দক্ষতা কি?
 - (c) Mention two limitations of Keynes' liquidity preference theory of interest.
 কেইন্চৰ সুতৰ তাৰল্য প্ৰীতি তত্ত্বটোৰ দুটা আৰ্সোঁৱাহ উল্লেখ কৰা।
 - (d) Can inflation promote economic development of a country? মুদ্রাস্ফীতিয়ে দেশৰ অর্থনৈতিক উন্নতিত সহায় কৰিব পাৰেনে?

14A-14*/1553

(Continued)

(3)

- 3. Answer any three of the following questions : 5×3=15 তলত দিয়া প্রশ্নসমহৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ দিয়া :
 - (a) What are the components of aggregate demand function?

 সামূহিক চাহিদা ফলনৰ উপাদানসমূহ কি কি ?
 - (b) Explain the concept of liquidity preference. তাৰল্য পছন্দৰ ধাৰণাটো, বুজাই লিখা।
 - (c) Discuss the monetary measures to control inflation.
 মুদ্রাম্ফীতি বোধ কৰাৰ মুদ্রাগত ব্যৱস্থাসমূহ আলোচনা
 - কৰা। (d) Distinguish between autonomous investment and induced investment.
 - স্বতঃনিৰূপিত বিনিয়োগ আৰু প্ৰণোদিত বিনিয়োগৰ মাজত পাৰ্থক্য দেখুওৱা ।
 - (e) Explain the relationship between national income and economic welfare.
 ৰাষ্ট্ৰীয় আয় আৰু অৰ্থনৈতিক কল্যাণৰ মাজত সম্পৰ্ক ব্যাখ্যা কৰা।
- 4. Answer any three of the following questions : 10×3=30 তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ দিয়া :
 - (a) State and explain Say's law of markets. What were Keynes' objections to the classical theory? 5+5
 ছে'ৰ বজাৰ বিধিটো উল্লেখ আৰু ব্যাখ্যা কৰা। সংস্থাপিক তত্ত্বটো কেইনচে কিদৰে সমালোচনা কৰিছে?

14A-14*/1553

(b) What is investment multiplier? Explain its working. 3+7
 বিনিয়োগ গুণক কি? ইয়াৰ কাৰ্যপদ্ধতি ব্যাখ্যা কৰা।

 (c) How is net national income calculated? What are the difficulties in its measurement? 5+5 শুদ্ধ ৰাষ্ট্ৰীয় আয় কেনেকৈ গণনা কৰা হয়? শুদ্ধ ৰাষ্ট্ৰীয় আয় গণনা কৰোঁতে কি কি অসুবিধাৰ সগ্মখীন হ'বলগা হয়?

- (d) Discuss the effects of inflation on production and distribution.
 মুদ্রাস্ফাতিৰ উৎপাদন আৰু বিতৰণৰ ওপৰত পৰা প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা ।
- (e) Explain Keynes' theory of employment. 10
 কেইন্চৰ নিয়োগৰ তত্ত্বটো বুজাই লিখা।
- (f) What is meant by the investment function? Explain the factors which affect the level of investment. 2+8 বিনিয়োগ অপেক্ষক মানে কি? বিনিয়োগৰ স্তৰত প্ৰভাৱ পেলোৱা উপাদানসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

2 1 . .

2014

HISTORY

(General)

(Early Assam up to 1228)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

1. Answer the following in 1 word or sentence : 1×7=7

তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ এটা শব্দ বা বাক্যত লিখা :

(a) Who was the author of Raghuvamsha?
 'ৰঘুবংশ'ৰ ৰচয়িতা কোন ?

(b) Who was the founder of the Varman dynasty?

বৰ্মন বংশৰ প্ৰতিষ্ঠাতা কোন আছিল ?

(c) Write the name of the ambassador sent by Bhaskara Varman to the court of Harshavardhana.

> হৰ্ষবৰ্ধনৰ ৰাজসভালৈ ভাস্কৰ বৰ্মনে পঠোৱা কটকীজনৰ নাম লিখা।

14A—8000**/1578**

(Turn Over)

3 (Sem-2) ECO

(d) During whose reign was the capital of ancient Assam located at Kamarupanagara?

> কাৰ ৰাজত্বকালত পুৰণি অসমৰ ৰাজধানী কামৰূপনগৰত আছিল ?

(e) Who issued the Puspabhadra copper grant?

পুষ্পভদ্রা তামৰ শাসনখন কোনে জাৰি কৰিছিল ?

- (f) Who was the last ruler of the Pala dynasty? পালবংশৰ শেষ ৰজা কোন আছিল ?
- (g) In which year did the first Muslim invasion take place in Kamarupa? কামৰূপত কোন চনত প্ৰথম মুছলমান আক্ৰমণ হৈছিল?
- 2. Write in brief on the following :2×4=8তলত দিয়াসমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা :
 - (a) Dubi copper plate as a source of ancient Assam history
 পুৰণি অসম বুৰঞ্জীৰ উৎস হিচাপে ডুবি তামৰ ফলি
 - (b) Extent of the Kamarupa kingdom during the reign of Bhaskara Varman ভাস্কৰ বৰ্মনৰ ৰাজত্বকালত কামৰাপ ৰাজ্যৰ বিস্তৃতি

(Continued)

- (c) Village administration of ancient Assam
 পুৰণি অসমৰ গাঁও প্ৰশাসন ব্যৱস্থা
- (d) War weapons used in ancient time in Assam
 অসমত পুৰণিকালত যুদ্ধত ব্যৱহৃত অস্ত্ৰ
- 3. Write short notes on any three of the following : 5×3=15
 তলত দিয়া যি কোনো তিনিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :
 - (a) Marriage system in ancient Assam
 পুৰণি অসমত বিবাহ পদ্ধতি
 - (b) Nidhanpur copper plate নিধনপুৰ অম্রলিপি
 - (c) Samudravarman সমুদ্রবর্মন
 - (d) Accounts of Hiuen Tsang on Kamarupa হিউৱেন চাঙৰ কামৰূপ বিৱৰণ
 - (e) Indrapala ইন্দ্রপাল

14A-8000/1578

3 (Sem-2) PHL

4. Answer any *three* of the following questions : 10×3=30

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Éxamine the literary sources of ancient Assam.
 পুৰণি অসমৰ সাহিত্যিক সমলসমূহৰ বিষয়ে লিখা।
- (b) Discuss the social condition of the people of ancient Assam.
 পুৰণি অসমৰ মানুহৰ সামাজিক অৱস্থাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা ।
- (c) Estimate the character and achievements of Bhaskara Varman. ভাস্কৰ বৰ্মনৰ চৰিত্ৰ আৰু কাৰ্যাৱলী মৃল্যায়ন কৰা।
- (d) Sketch briefly the reign of Harjaravarman. হৰ্জৰবৰ্মনৰ ৰাজত্বকালৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।
- (e) Write what you know about the central administration of ancient Assam.
 পুৰণি অসমৰ কেন্দ্রীয় শাসনব্যৱস্থা সম্পর্কে কি জানা,
 লিখা।
- (f) Give an account of the first Muhammadan invasion of Kamarupa. মুছলমানসকলৰ প্ৰথম কামৰূপ আক্ৰমণৰ বিষয়ে লিখা।

14A-8000/1578

3 (Sem-2) HIS

2014

PHILOSOPHY

(General)

(Logic—II)

Full Marks: 60

Time: 21/2 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

 Answer the following : তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া : 1×7=7

(a) What is the other name of shorter truth table method?

চমু সত্য তালিকাৰ আন এটা নাম কি?

(b) p∨q ~p

∴ q

What is the name of this rule? এই নিয়মটোৰ নাম কি ?

- (c) Give one example of a propositional function. প্ৰস্থাপনীয় কাৰ্যৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।
- (d) '∃x'—Name the symbol. ∃x প্ৰতীকটোৰ নাম কি?

14A—15*/1555

(Turn Over)

(2)

- (e) How many types of induction proper are there?
 - প্ৰকৃত আগমন কেই প্ৰকাৰ ?
- (f) Give one example of scientific induction. বৈজ্ঞানিক আগমনৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।
- (g) Who first introduced the word 'Quantification'? 'পৰিমাপক' শব্দটো কোনে প্ৰথমে আৰম্ভ কৰিছে ?
- Write short notes on :
 চমু টোকা লিখা :
 - (a) Inductive leap আগমনাত্মক জাপ
 - (b) Propositional function প্রস্থাপনীয় কার্য
 - (c) Singular proposition একক বচন
 - (d) Scientific induction বৈজ্ঞানিক আগমন
- Answer any three of the following : 5×3=15
 তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ দিয়া :
 - (a) Symbolise the following singular propositions : 1×5=5 তলত দিয়া একক বচনসমূহ প্ৰতীকীকৰণ কৰা :
 - (i) Bimal is honest. বিমল হয় সাধ।

14A-15*/1555

(Continued)

2×4=8

- (ü) Mina is beautiful. মীনা হয় ধুনীয়া।
- (iii) Either Mina is good or Bimal is good.
 - হয় মীনা ভাল অথবা হয় বিমল ভাল।
- *(iv)* Socrates is a philosopher. চক্রেটিচ হয় দাশনিক।
- *(v)* Russell is wise. ৰাছেল হয় জ্ঞানী।
- (b) What is the difference between propositional logic and predicative logic? বচনাত্মক তৰ্কবিজ্ঞান আৰু বিধেয়াত্মক তৰ্কবিজ্ঞানৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা।
- (c) State the characteristics of observation. 5
 নিৰীক্ষণৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা ।
- (d) Distinguish between individual and property.
 ব্যক্তি নির্দেশক চলক আৰু গুণ নির্দেশক চলকৰ মাজত পার্থক্য লিখা।
- (e) Symbolise the following sentences by using quantifier : 1×5=5
 তলৰ বাক্যসমূহ পৰিমাপকৰ সহায়ত প্ৰতীকাত্মক ৰাপত প্ৰকাশ কৰা :
 - (i) Some men are honest.
 কিছুমান মানুহ হয় সাধু।

14A—15***/1555**

(Turn Over)

5

- (ii) Everything is momentary. সকলো বস্তু হয় ক্ষণস্থায়ী।
- (iii) All things are temporary. সকলো বস্তু হয় অস্থায়ী।
- *(iv)* Some snakes are poisonous. কিছমান সাপ হয় বিষাক্ত।
- (v) Some mangoes are not sweet.
 কিছুমান আম নহয় মিঠা।

4. What are the rules of inference and rules of replacement for constructing formal proof of validity? 5+5=10 আকাৰিক বৈধতা প্ৰমাণ কৰিবৰ কাৰণে অনুমানৰ সূত্ৰ আৰু স্থলাভিসিক্তকৰণৰ সূত্ৰকেইটা লিখা।

Or / অথবা

Construct formal proof of validity : 5+5=10 তলত দিয়া অনুমান দুটাৰ বৈধতাৰ প্ৰণালীবদ্ধ প্ৰমাণ দাঙি ধৰা :

- (a) 1: $z \supset y$
 - 2. $z \lor (x \cdot w)$
 - 3. $\neg y \cdot \neg \lor / \therefore x$
- (b) 1. $(U \supset T) \cdot (S \supset R)$
 - 2. $Q \supset P$
 - 3. $(U \lor Q) \cdot (S \lor O) / \therefore T \lor P$

14A-15*/1555

(Continued)

Explain shorter truth table method with an example.
 10

উদাহৰণসহ চমু সত্য তালিকা পদ্ধতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What is analogy? What is the difference between good analogy and bad analogy? 2+8=10

সাদৃশ্যমূলক অনুমান কাক বোলে ? সু-সাদৃশ্যমূলক অনুমান আৰু কু-সাদৃশ্যমূলক অনুমানৰ মাজত থকা পাৰ্থক্য লিখা।

6. "Observation and experiment differ only in degree not in kind." Discuss briefly.
 10 .
 "নিৰীক্ষণ আৰু পৰীক্ষণৰ মাজত থকা পাৰ্থক্য পৰিমাণগত, মৃলগত নহয় ৷" চমুকৈ আলোচনা কৰা ৷

Or / অথবা

What is quantification? Discuss A, E, I, O proposition by means of quantifiers. পৰিমাপক বুলিলে কি বুজা? পৰিমাপকৰ সহায়ত A, E, I, O বচনক প্ৰতীকাত্মক ৰূপত প্ৰকাশ কৰি বুজাই দিয়া।

14A—15***/1555**

3 (Sem-2) PHL

2014

MATHEMATICS

(General)

(Abstract Algebra and Matrices)

Full Marks: 60

Time : 21/2 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

PART-I

(Objective-type questions)

1. Answer the following questions :1×7=7তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ কৰা :

- (a) What is the order of the identity element of a group?
 এটা সংঘৰ নিৰপেক্ষ মৌলটোৰ মৌলাংক কিমান ?
- (b) Give an example of a non-commutative ring with unity.
 একক মৌলসহ অক্রমবিনিমেয় বলয় এটাৰ উদাহৰণ দিয়া।
- (c) Define a ring with zero divisor. এটা শূন্যভাজক বলয়ৰ সংজ্ঞা লিখা।

14A-4500/1556

(g)

If A is a non-zero column matrix and B is

- (d) Write true or false of the following statement :
 - "A non-zero finite integral domain is a field."

তলৰ বান্যটো শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা :

''এটা অশুন্য সসীম পুণাংকীয় ৰাষ্ট্ৰ এটা ক্ষেত্ৰ।''

(e) If

$$A = \begin{pmatrix} 2' & -1 & 1 \\ -1 & 3 & 4 \\ 1 & x & 0 \end{pmatrix}$$

is a matrix such that A = A', then find the value of x.

यपि
$$A = \begin{pmatrix} 2 & -1 & 1 \\ -1 & 3 & 4 \\ 1 & x & 0 \end{pmatrix}$$
 (মীলকক্ষণটোৰ $A = A'$ হয়,

তেন্তে x ৰ মান নিৰ্ণয় কৰা।

(f) Choose the correct answer : শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা :

> If A is a square matrix, then A + A' is a যদি A এটা বৰ্গ মৌলকক্ষ, তেন্তে A + A' এটা

- (i) unit matrix / একক মৌলকক্ষ
- (ii) skew-symmetric matrix বিষম সমমিত মৌলকক্ষ
- (iii) symmetric matrix / সমমিত মৌলকক্ষ
- (iv) diagonal matrix / কর্ণ মৌলকক্ষ

(Continued)

a non-zero row matrix, then what is the rank of the matrix AB? যদি A এটা অশূন্য স্তম্ভ মৌলকক্ষ আৰু B এটা অশূন্য শাৰী মৌলকক্ষ হয়, তেন্তু AB মৌলকক্ষৰ কোটি কিমান ? PART---II (Very short answer-type questions) 2. Answer the following questions : 2×4=8 তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ কৰা : (a) If H_{C} is a subgroup of a group G, then prove that সংঘ G ৰ H এটা উপসংঘ হ'লে, প্ৰমাণ কৰা যে $Ha = Hb \Leftrightarrow ab^{-1} \in H, \forall a, b \in G$ (b) Let G be a group and $f: G \to G$ be a homomorphism. Prove that ধৰা হ'ল G এটা সংঘ আৰু $f:G \rightarrow G$ এটা অনুৰূপতা। প্ৰমাণ কৰা যে $f(x^{-1}) = [f(x)]^{-1}, \forall x \in G$ (c) If R is a ring such that $a^2 = a$, $\forall a \in R$, then show that a + a = 0, $\forall a \in R$. যদি এটা বলয় R ত $a^2 = a$, $\forall a \in R$, তেন্তে দেখুওৱা $C^{\mathbb{T}}a + a = 0, \forall a \in \mathbb{R}.$ (d) Prove that $(A')^{-1} = (A^{-1})'$, where A is a $n \times n$ non-singular matrix. প্ৰমাণ কৰা যে $(A^{-1} = (A^{-1})',$ য'ত A এটা $n \times n$ অনপ্রতিম মৌলকক্ষ। 14A---4500/1556 (Turn Over) PART-III

(Short answer-type questions) 3. Answer any three questions : 5×3=15 যি কোনো তিনিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰা : (a) Define centre of a group and prove that it is a subgroup of the group. 5 এটা সংঘৰ কেন্দ্ৰৰ সংজ্ঞা লিখা আৰু প্ৰমাণ কৰা যে ই সংঘটোৰ এটা উপসংঘ। (b) Define a permutation. Express the following permutation as a product of disjoint cycles. Is this permutation even? বিন্যাসৰ সংজ্ঞা লিখা। তলৰ বিন্যাসটোক অসংযোগী চক্ৰৰ পুৰণফল হিচাপে প্ৰকাশ কৰা। এই বিন্যাসটো যুগ্মনে ? $\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 & 9 \\ 2 & 4 & 6 & 1 & 5 & 3 & 9 & 8 & 7 \end{pmatrix}_{1+3+1=5}$ (c) Define an isomorphism from a group Gto another group G'. A function $f: \mathbb{R}^+ \to \mathbb{R}^+$ is defined as $f(x) = x^2, \forall x \in \mathbb{R}^+$ (\mathbb{R}^+ is the set of all positive real numbers). Show that f is an isomorphism. 1+4=5সংঘ G ৰ পৰা G' লৈ সমৰূপতাৰ সংজ্ঞা লিখা। ফলন $f: \mathbb{R}^+
ightarrow \mathbb{R}^+$ ক এনেদৰে সংজ্ঞাবদ্ধ কৰা হৈছে য'ত $f(x) = x^2, \forall x \in \mathbb{R}^+$ (\mathbb{R}^+ সকলোবোৰ যোগাত্মক বাস্তৱ সংখ্যাৰ সংহতি)। দেখুওৱা যে f এটা সমৰাপতা।

14A-4500/1556

(Continued)

(d) Define a field. Let ক্ষেত্ৰৰ সংজ্ঞা লিখা। ধৰা হ'ল $M = \left\{ \begin{pmatrix} x_1 + iy_1 & x_2 + iy_2 \\ -(x_2 - iy_2) & x_1 - iy_1 \end{pmatrix} \middle| x_1, x_2, y_1, y_2 \in \mathbb{R} \right\}$ Show that the ring R with respect to matrix addition and multiplication is not a field. 1+4=5দেখুওৱা যে মৌলকক্ষৰ যোগ আৰু পূৰণ প্ৰক্ৰিয়া সাপেক্ষে বলয় R এটা ক্ষেত্র নহয়। (e) If A is a matrix such that $|A| \neq 0$, then show that Adj Adj $A = |A|^{n-2} A$. 5 যদি A এটা মৌলকক্ষ য'ত |A|≠0, তেন্তে দেখুওৱা যে $\operatorname{Adj}\operatorname{Adj} A = |A|^{n-2} A.$

PART---IV

Answer either (a) and (b) or (c) and (d) from each of the following questions : $10 \times 3 = 30$ তলৰ প্ৰতিটো প্ৰশ্নৰ পৰা (a) আৰু (b) অথবা (c) আৰু (d) ৰ উত্তৰ কৰা :

- 4. (a) Prove that the union of two subgroups of a group is a subgroup of the group if and only if one is a subset of the other. প্ৰমাণ কৰা যে এটা সংঘৰ দুটা উপসংঘৰ মিলন সংঘটোৰ এটা উপসংঘ-হ'ব যদি আৰু যদিহে এটা আনটোৰ উপসংহতি হয়।
 - (b) Let G be a group and $g \in G$ be a fixed element. A function $\phi: G \to G$ is defined as $\phi(x) = gxg^{-1}, \forall x \in G$. Prove that ϕ is a homomorphism. Also find ker ϕ . 4+1=5

14A-4500/1556

(Turn Over)

ধৰা হ'ল G এটা সংঘ আৰু g ∈ G এটা নিৰ্দিষ্ট মৌল। ফলন $\phi: G \to G$ ক এনেদৰে সংজ্ঞাবদ্ধ কৰা হৈছে যাতে $\phi(x) = gxg^{-1}, \forall x \in G$. প্ৰমাণ কৰা যে ϕ এটা অনুৰূপতা। ker ϕ ও নিৰ্ণয় কৰা।

(c) Let H be a subgroup of a group G. Prove that any two right cosets of H in G are either identical or disjoint. G সংঘৰ H এটা উপসংঘ। প্রমাণ কৰা যে G সংঘত H ৰ দুটা সোঁ সহসংহতি হয় সর্বসম নহয় অসংযোগী।

(d) Define a homomorphism from a group to an another group. Prove that a homomorphism $f: G \to G'$, where G and G' are two groups, is one-one if and only if ker $f = \{e\}$, e is the identity element of the group G. 1+4=5এটা সংঘৰ পৰা আন এটা সংঘলৈ অনুৰূপতাৰ সংজ্ঞা লিখা। প্ৰযাণ কৰা যে অনুৰূপতা $f: G \to G'$, য'ত G

আৰু G' দুটা সংঘ, একৈকী হ'ব যদি আৰু যদিহে ker $f = \{e\}, e$ হ'ল সংঘ G ৰ নিৰপেক্ষ মৌল।

5. (a) Define a ring. In the set of integers Z two binary operations ⊕ and ⊙ are defined as follows :

বলয়ৰ সংজ্ঞা লিখা। অথণ্ড সংখ্যাৰ সংহতি Z ত দুটা দৈত প্ৰক্ৰিয়া ⊕ আৰু ⊙ ৰ সংজ্ঞা দিয়া হৈছে তলত দিয়া ধৰণে :

$$a \oplus b = a + b + 1$$
 and $a \odot b = a + b + ab$, $\forall a, b \in \mathbb{Z}$
prove that $(\mathbb{Z}, \oplus, \odot)$ forms a ring. $1+5=6$
अभाग कवा (य $(\mathbb{Z}, \oplus, \odot)$ এটা বলয় গঠন কৰে।

14A-4500**/1556**

(Continued)

5

- (b) In a ring R, prove that (i) x0 = 0 = 0x, $\forall x \in R$ (ii) (-x)y = -xy = x(-y), $\forall x, y \in R$ 2+2=4 $\forall ara R \ {\to } game a \ {\to } x = 0 = 0x$, $\forall x \in R$ (ii) x0 = 0 = 0x, $\forall x \in R$ (iii) (-x)y = -xy = x(-y), $\forall x, y \in R$
- (c) Prove that a ring R is a commutative ring if and only if $(x + y)^2 = x^2 + 2xy + y^2, \forall x, y \in R$

প্রমাণ কৰা যে R এটা ক্রমরিনিমেয় বলয় যদি আৰু যদিহে $(x + y)^2 = x^2 + 2xy + y^2, \forall x, y \in R$

- (d) Define an integral domain. Prove that a field is an integral domain. Give an example of 'an infinite integral domain which is not a field. 1+3+1=5 এটা পৃণাংকীয় ৰাষ্ট্ৰৰ সংজ্ঞা দিয়া। প্ৰমাণ কৰা যে প্ৰতিটো ক্ষেত্ৰই এটা পৃণাংকীয় ৰাষ্ট্ৰ। এটা অসীম পৃণাংকীয় ৰাষ্ট্ৰৰ উদাহৰণ দিয়া থিটো এটা ক্ষেত্ৰ নহয়।
- **6.** (a) If A is any $n \times n$ matrix, prove that $(\operatorname{Adj} A)A = A(\operatorname{Adj} A) = |A|I_n$, where I_n is the $n \times n$ identity matrix.

A এটা n imes n মৌলকক্ষ হ'লে, প্রমাণ কৰা যে

(Adj A) A = A (Adj A) = |A| I_n য'ত I_n এটা n × n একক মৌলকক্ষ।

14A-4500**/1556**

(Turn Over)

5

<i>(b)</i>	Define rank of a matrix. Find $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & -1 \\ 1 & 2 & 3 & 4 \\ 3 & 4 & 5 & 2 \end{pmatrix}$	the rank of 2+3=5		
	এটা মৌলকক্ষৰ কোটিৰ সংজ্ঞা দিয়া। ঠে (1 1 1 -1)	যীলকক্ষ নীলকক্ষ		
	$A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & -1 \\ 1 & 2 & 3 & 4 \\ 3 & 4 & 5 & 2 \end{pmatrix}$:		
	কোটি নিৰ্ণয় কৰা।	•		
(c)	For the matrix			
	$A = \begin{pmatrix} 1 & -2 & 3 \\ 0 & -1 & 4 \\ -2 & 2 & 1 \end{pmatrix}$			
	find Adj A and hence find	A^{-1} . 4+1=5		
	(1 - 2 - 3)	•		
स्ति प्र •	মৌলকক্ষ $A = \begin{bmatrix} 0 & -1 & 4 \\ -2 & 2 & 1 \end{bmatrix}^{-3}$	ৰ বাবে Adj A		
•	নিৰ্ণয় কৰা আৰু ইয়াৰ পৰা A^{-1} নিৰ্ণয়	কৰা।		
(d)	Solve by matrix method :	5		
	মৌলকক্ষ পদ্ধতিৰ সহায়ত সমাধান কৰা			
	x+2y+z=1			
	x+y+2z=9			
	2x+y-z=2			

14A—4500 /1556		. 3 (Sem-2) MAT		

 Total No. of printed Pages = 03
 3(Sem 2)PSY

 2014
 PSYCHOLOGY

 Basic Psycho Process
 Paper : 201(G)

 Full Marks : 60
 Time : 2½ Hours

 The figures in the margin indicate full marks for the questions
 1×7=7

. Write whether true or false. সত্য অসত্য বিচাৰ কৰা।

1×7=7

- a) Learning is a relatively permanent change in behaviour. শিক্ষন হৈছে আচৰণৰ আপেক্ষিকভাবে হোৱা স্থায়ী পৰিৱৰ্তন।
- b) Partial a complete loss of memory is called Agnosta. স্মৃতিৰ আংশিক অথবা সম্পূৰ্ণ ক্ষতিকেই 'এগ্নেচিয়া' বুলি কোৱা হয়।
- c) Encoding is the final stage of memory. সংকেতযুক্তকৰণ হৈছে স্মৃতিৰ চুড়ান্ত অৱস্থা
- d) A drive is a state of tension or arousal produced by a need. প্ৰেৰণা হৈছে প্ৰয়োজনে সৃষ্টি কৰা এক উদ্বেগজনক অথবা জাগ্ৰত অৱস্থা।
- e) The ability to recall from our memory is called forgetting. আমাৰ স্মৃতিপতৰ পৰা পুনঃস্মৰণ কৰিব পৰা ক্ষমতাকেই বিস্মৃতি বুলি কোৱা হয়।

সিপিঠিত

(2)

- Immitation and modeling are also called f) observational learning. অনুকৰণ আৰু আদৰ্শ প্ৰস্তুতকৰণক পৰ্য্যবেক্ষনমূলক শিক্ষন বুলিও কোৱা হয়।
- The Rorchack Inkblot test is not a projective g) test. ৰ'ৰচাক মহীচিহ্ন অভীক্ষা এটা প্ৰক্ষেপনমূলক অভীক্ষা
 - নহয়।
- 2. Answer in 2 or 3 lines. দুই বা তিনিশাৰীত উত্তৰ লিখা।
 - What is trial and error learning. a) প্ৰচেষ্টা আৰু ভূল পদ্ধতিৰে শিক্ষন বুলিলে কি বুজা?
 - **b**) Define learning. শিক্ষনৰ সংজ্ঞা দিয়া।
 - What is forgetting. c) বিস্মৃতি বুলিলে কি বুজা।
 - d) Define personality. ব্যক্তিত্বৰ সংজ্ঞা দিয়া
- 3. Write short notes on any 3 of the following: তলত দিয়াবোৰৰ যিকোনো তিনিটাৰ চমুটোকা লিখা।
 - a) Generalisation and discrimination. সাধাৰণীকৰণ আৰু বিশেষীকৰণ।
 - Reinforcement **b**) পুনর্বসন।
 - Short term memory c) হ্রস্বম্যাদী স্মৃতি।
 - **Biogenic** motives d) জৈৱজনিত অভিপ্ৰায়।

(3) Introvert vs. Extrovert

e)

 $2 \times 4 = 8$

5×3=15

- অন্তমখিতা আৰু বহিমুখিতা। 4. Answer any three from the following. তলত দিয়াবোৰৰ যিকোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা।
 - Discuss the common factors affieling learning a) with example.

উদাহৰণেৰে সৈতে শিক্ষনক প্ৰভাৱিত কৰা সাধাৰণ কাৰকসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- What are different methods of measuring **b**) memory? Give examples. স্মৃতি পৰিঁমাপনৰ বিভিন্ন পদ্ধতিসমূহ কি কি ? উদাহৰণ দিয়া।
- Discuss the nature and process of classical c) conditioning with the help of experiment done by Ivan Pavlov.

আইভান পি. পেভলভে আগবঢ়োৱা পৰীক্ষাৰ সহায়ত পৰম্পৰাগত অনুবন্ধনবাদৰ স্বৰূপ আৰু পদ্ধতি সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Define motivation. What is the significance of d) motivation in human life? অভিৰোচনৰ সংজ্ঞা দিয়া। মানৱ জীৱনত অভিৰোচনৰ

গুৰুত্বৰ বিষয়ে লিখা।

Discuss the trait and type approaches of e) personality by giving suitable example wherever necessary.

ব্যক্তিত্বৰ সংলক্ষন আৰু প্ৰকাৰ তত্বৰ বিষয়ে যথোচিত উদাহৰণেৰে সৈতে আলোচনা কৰা।

Give a neat diagram of the need hierarchy nodel f) as given by Sigmund Freud.

চিগমান্দ ফ্ৰয়েদে আগবঢ়োৱা চাহিদা পদানুক্ৰম আদৰ্শৰ এটি স্পষ্ট চিত্ৰ দাঙি ধৰা।

....

0000

 $10 \times 3 = 30$

